

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

1. แบบสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาศิลปะ

ตอนที่ 1 สถานภาพของประชากร

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล

2. แบบสอบถามอาจารย์และนักศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของประชากร

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล

โดยการเสนอค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล โดยการเสนอในรูปความเรียง

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

N	แทน	จำนวนประชากร
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยผลการวิเคราะห์ ในส่วนของปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00	หมายความว่า	เป็นปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49	หมายความว่า	เป็นปัญหามาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49	หมายความว่า	เป็นปัญหาปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49	หมายความว่า	เป็นปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49	หมายความว่า	เป็นปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของประชากร

ผู้วิจัยได้รวบรวมสถานภาพของหัวหน้าภาควิชาศิลปะมาแจกแจงหาความถี่ของคำตอบ และนำเสนอในรูปของความเรียงตามรายชื่อดังนี้

1. เพศ จากกลุ่มประชากร 4 คน เป็นชายทั้งหมด (ความถี่ = 4)
2. อายุ หัวหน้าภาควิชาศิลปะส่วนใหญ่ มีอายุ 46 ปีขึ้นไป (ความถี่ = 2) รองลงมาคือ อายุระหว่าง 26-30 ปี (ความถี่ = 1) และอายุระหว่าง 36-40 ปี (ความถี่ = 1) ส่วนอายุระหว่าง 31-35 ปี และอายุระหว่าง 41-45 ปีไม่มี
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด หัวหน้าภาควิชาศิลปะมีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท (ความถี่ = 2) และปริญญาตรี (ความถี่ = 2) ส่วนวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาเอกและอื่น ๆ ไม่มี
4. ตำแหน่งทางวิชาการ หัวหน้าภาควิชาศิลปะทั้งหมดมีตำแหน่งเป็นอาจารย์ (ความถี่ = 4)
5. ปัจจุบันสอนที่สถาบันราชภัฏ หัวหน้าภาควิชาศิลปะสอนที่สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ (ความถี่ = 1) สถาบันราชภัฏมหาสารคาม (ความถี่ = 1) สถาบันราชภัฏสงขลา (ความถี่ = 1) และสถาบันราชภัฏสุรินทร์ (ความถี่ = 1)
6. ประสบการณ์ในการสอนวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล หัวหน้าภาควิชาศิลปะ มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-5 ปี (ความถี่ = 2) และระหว่าง 6-10 ปี (ความถี่ = 2) ส่วนประสบการณ์ในการสอนวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลระหว่าง 11 ปีขึ้นไป ไม่มี
7. จำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลต่อสัปดาห์ หัวหน้าภาควิชาศิลปะส่วนใหญ่มีจำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนระหว่าง 1-5 ชั่วโมง (ความถี่ = 4) ส่วนจำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลระหว่าง 6-10 ชั่วโมง และ 11 ชั่วโมงขึ้นไป ไม่มี
8. ท่านมีความถนัดในการสอนสาขาใดมากที่สุด หัวหน้าภาควิชาศิลปะมีความถนัดในการสอนสาขาวิชาจิตรกรรม (ความถี่ = 2) และสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ (ความถี่ = 2) ส่วนสาขาวิชาประติมากรรม ภาพพิมพ์ และอื่น ๆ ไม่มี
9. ปัจจุบันท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลประจำกลุ่มใด หัวหน้าภาควิชาศิลปะส่วนใหญ่เป็นที่ปรึกษาประจำกลุ่มจิตรกรรม (ความถี่ = 2) และกลุ่มศิลปะประยุกต์ (ความถี่ = 2) ส่วนที่ปรึกษาประจำกลุ่มประติมากรรม ภาพพิมพ์ และอื่น ๆ ไม่มี

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล ของหัวหน้าภาควิชาศิลปะ

ผู้วิจัยได้รวบรวมปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลของหัวหน้าภาควิชาศิลปะจากแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด (Open Ended) แล้วนำเสนอในรูปแบบของความเรียงดังนี้

1. ขั้นตอนในการพิจารณาหัวข้อโครงการของผู้เรียน

- 1.1 อาจารย์ที่ปรึกษาให้เกณฑ์ในการเสนอหัวข้อโครงการแก่นักศึกษา และแนะนำแนวทางในการศึกษาข้อมูลและวิธีการนำเสนอ
- 1.2 นักศึกษาเสนอหัวข้อโครงการต่ออาจารย์ที่ปรึกษา โดยมีแนวคิด หลักการและเหตุผล พร้อมขั้นตอนและการนำเสนอรูปแบบของผลงาน
- 1.3 คณะกรรมการพิจารณาและอนุมัติหัวข้อโครงการของนักศึกษา
- 1.4 เมื่อหัวข้อโครงการผ่านการพิจารณาแล้ว นักศึกษาคงดำเนินการตามขั้นตอนของตนเองต่อไป

ปัญหาที่ประสบคือ นักศึกษาไม่มีความคิดรวบยอดเป็นของตนเอง และไม่มีความมั่นใจในการนำเสนอหัวข้อโครงการ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานในขั้นตอนอื่น ๆ ช้าตามไปด้วย

2. วิธีการจัดอบรมการดำเนินงาน

ผลงานภาคปฏิบัติ มีการจัดอบรมและสัมมนา เพื่อสาธิตถึงวิธีดำเนินงานในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทุกคน ซึ่งมีการพิจารณาความคิดรวบยอดและความคิดสร้างสรรค์ รูปแบบการนำเสนอ การวิจารณ์และแนวทางที่ควรจะเป็น จำนวนของชิ้นงาน การคลี่คลายของงาน เทคนิคและวิธีการ ปัญหาที่ประสบคือนักศึกษาไม่เข้าใจและไม่คุ้นเคยกับการเรียนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ไม่มีเวลาทำงานอย่างเต็มที่และไม่ปฏิบัติตามแผนการเรียนที่วางไว้ นอกจากนี้นักศึกษาจะปฏิบัติงานนอกเวลาและนอกสถานที่ที่ทางภาควิชาบังคับไว้ให้ ส่วนวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงานก็มีราคาสูงซึ่งไม่เพียงพอทั้งงบประมาณที่มีอยู่และที่สำคัญนักศึกษาขาดการประสานงานที่ดีกับอาจารย์ที่ปรึกษา

ผลงานภาคเอกสาร มีการชี้แจงขั้นตอนในการทำงานเอกสารที่ถูกต้อง แนะนำการค้นคว้าเพื่อการเขียนเอกสารตลอดจนการใช้แบบฟอร์มต่าง ๆ และมีตัวอย่างให้ศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานภาคเอกสารให้ดียิ่งขึ้น ปัญหาที่ประสพคือ นักศึกษาขาดการวิเคราะห์และสังเคราะห์งานใช้ภาษาเขียนไม่เป็นและไม่ถูกต้องตามรูปแบบ รวมทั้งการอ้างอิงด้วย นอกจากนี้ยังขาดเอกสารที่เกี่ยวข้องอีกมาก อีกทั้งนักศึกษาบางคนยังไม่เข้าใจใน รูปแบบและวิธีการในการค้นคว้าเพื่อเรียบเรียงเป็นผลงานภาคเอกสาร

วิธีการสอบ มีการจัดตั้งคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าภาควิชา อาจารย์ประจำ ศิลปินรับเชิญและผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน มาจัดดำเนินการสอบ ผลงานภาคปฏิบัติและภาคเอกสารของนักศึกษา โดยจะพิจารณาจากแนวคิดของผลงานศิลปะพร้อมกับผลงานเอกสาร ปัญหาที่ประสพคือ ในผลงานภาคปฏิบัติ นักศึกษายังขาดการเชื่อมโยงเหตุผลในการใช้ข้อมูลอ้างอิงในการนำเสนองาน ทำให้แนวคิดกับรูปแบบของงานยังไม่สอดคล้องกันมากนัก อีกทั้งเมื่อได้รับการวิจารณ์งานจากคณะกรรมการก็จะไม่มีการจดบันทึกและไม่มีการปรับปรุงแก้ไขผลงานตามคำวิจารณ์

3. เกณฑ์การพิจารณาอาจารย์ที่ปรึกษา

ปัญหาที่ประสพคือในบางสถาบันมีจำนวนอาจารย์น้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาที่เลือกทำโครงการ ทำให้มีความจำเป็นต้องเพิ่มเติมอาจารย์พิเศษหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเข้ามาช่วยเป็นกรณีพิเศษ นอกนั้นไม่ประสพปัญหาเพราะ มีการพิจารณาจากสายงานที่อาจารย์สอนเป็นประจำ โดยอาจารย์แต่ละคนจะต้องเป็นที่ปรึกษาด้านรูปแบบและวิธีการในด้านภาษาที่ใช้ในงานภาคเอกสารและภาคปฏิบัติจากนั้นให้นักศึกษาเลือกเข้ากลุ่มที่ตนเองถนัดและมีความสนใจต่อไป

4. อัตราส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อจำนวนนักศึกษา

ปัญหาที่ประสพคือในบางสถาบันจะมีอาจารย์ที่ทำการสอนในกลุ่มจิตรกรรมมาก ในขณะที่กลุ่มประติมากรรม ภาพพิมพ์ และศิลปะประยุกต์ มีอาจารย์สอนน้อยมาก หรือไม่มีเลยก็มี ทำให้อาจารย์ในกลุ่มที่ไม่มีนักศึกษาเลือกทำโครงการนั้น จำเป็นจะต้องไปประจำกลุ่มที่นักศึกษาเลือกทำโครงการมาก

5. เกณฑ์การพิจารณาคณะกรรมการในการสอบ

ไม่ประสบปัญหาเพราะหัวหน้าภาควิชาศิลปะ อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะ ศิลปิน รับเชิญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนจะต้องเป็นคณะกรรมการในการสอบ โดยอาศัยความเชี่ยวชาญของ คณะกรรมการแต่ละคนมาวิจารณ์งานเพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้และรับฟังความคิดเห็นของ คณะกรรมการเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขผลงานของตนให้ดียิ่งขึ้น

6. การใช้เทคโนโลยีในการดำเนินงาน

ปัจจุบันอาจารย์และนักศึกษามีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการ ของการค้นหาข้อมูลเพื่อทำงานในด้านเอกสารพอสมควร แต่ไม่มากนัก~ ปัญหาที่ประสบคือ อาจารย์ที่ปรึกษาขาดทักษะและความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการดำเนินงาน และ นักศึกษาขอใช้บริการด้านเทคโนโลยีนี้้อยมาก นอกจากนี้ในบางสถาบันยังขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัยและยังขาดอุปกรณ์ที่ใช้อำนวยความสะดวกต่าง ๆ อีกมาก

7. ทักษะของหัวหน้าภาควิชาศิลปะเกี่ยวกับคุณภาพของนักศึกษาที่เรียนวิชาโครงการ ศึกษาศิลปะส่วนบุคคล

ปัจจุบันได้มีการพัฒนาไปในหลาย ๆ ด้านให้มีความเหมาะสมกับประสบการณ์ที่ นักศึกษาจะได้รับอย่างเพียงพอที่จะเรียนจบเพื่อออกไปประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างมากมาย หลากหลายอาชีพ เพราะวิธีการดำเนินงานในการเรียนวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลจะเน้น ให้นักศึกษารู้จักคิดและแก้ปัญหาเป็น ทำให้เกิดทักษะและความชำนาญตลอดจนมีประสบการณ์ ในการทำงานด้วยตนเองมากขึ้น

8. ทักษะของหัวหน้าภาควิชาศิลปะเกี่ยวกับวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลใน อดีต ปัจจุบัน และอนาคต

ในอดีต นักศึกษาจะนำเสนอแนวคิดได้ง่ายเพราะยังมีการเรียนการสอนใน โปรแกรมนี้น้อยทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนมาก อีกทั้งอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสนใจกับ นักศึกษา และไม่ให้ความสำคัญกับวิชานี้มากนัก ในปัจจุบันทักษะของนักศึกษามีความทันสมัย

และกว้างไกลไปในทางที่ดีขึ้น กล้าแสดงออกและเป็นตัวของตัวเองมากขึ้นในอนาคต อาจารย์ควรใส่ใจในรายละเอียดของนักศึกษาแต่ละคนให้มากขึ้น เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รู้จักตนเองและเข้าใจในผลงานที่ทำได้มากขึ้น พร้อมกับเปิดโอกาสให้สร้างสรรค์งานโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยให้มากขึ้น

9. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

9.1 ควรมีการเปิดรายวิชาใหม่อีก 1 วิชา ที่เน้นลักษณะการสอนแบบผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง ก่อนการลงเรียนวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาในการเรียนและลดปัญหาการค้นหาแนวคิดและการใช้เวลาในการทำงานแต่ละขั้นตอนที่นานเกินไป

9.2 ควรมีการจัดโครงการศึกษาศิลปะสัญจรเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนะของนักศึกษาทั้งในสถาบันราชภัฏด้วยกันและสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ด้วย ทั้งนี้จะทำให้เกิดประโยชน์และเกิดประสบการณ์แก่นักศึกษาโดยตรง ตลอดจนสามารถพัฒนาความคิดทางด้านศิลปะให้กว้างไกลยิ่งขึ้น

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของประชากร

ตารางที่ 1 สถานภาพของอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	14	60.87
หญิง	9	39.13
2. อายุ		
21 - 25 ปี	2	8.70
26 - 30 ปี	4	17.39
31 - 35 ปี	4	17.39
36 - 40 ปี	4	17.39
41 ปีขึ้นไป	9	39.13
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	11	47.83
ปริญญาโท	12	52.17
ปริญญาเอก	-	-
อื่น ๆ	-	-
4. ตำแหน่งทางวิชาการ		
ศาสตราจารย์	-	-
รองศาสตราจารย์	-	-
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	1	4.35
อาจารย์	22	95.65
อื่น ๆ	-	-

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
5. ปัจจุบันสอนที่สถาบันราชภัฏ		
มหาสารคาม	6	26.09
บุรีรัมย์	8	34.78
สุรินทร์	3	13.04
สงขลา	6	26.09
6. ประสบการณ์ในการสอนวิชาโครงการศึกษาศิลปะ		
ส่วนบุคคล		
1 - 5 ปี	17	73.91
6 - 10 ปี	6	26.09
11 ปีขึ้นไป	-	-
7. จำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนวิชาโครงการศึกษาศิลปะ		
ส่วนบุคคล ต่อสัปดาห์		
1 - 5 ชั่วโมง	23	100
6 - 10 ชั่วโมง	-	-
11 ชั่วโมงขึ้นไป	-	-
8. ท่านมีความถนัดในการสอนสาขาวิชาใดมากที่สุด		
จิตรกรรม	9	39.13
ประติมากรรม	5	21.74
ภาพพิมพ์	3	13.04
ศิลปประยุกต์	6	26.09
อื่น ๆ	-	-

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
9. ปัจจุบันท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในวิชาโครงการศึกษา		
ศิลปะส่วนบุคคลประจำกลุ่มใด		
จิตรกรรม	9	39.13
ประติมากรรม	5	21.74
ภาพพิมพ์	2	8.70
ศิลปะประยุกต์	5	21.74
อื่น ๆ	2	8.70

จากตารางที่ 1 สามารถวิเคราะห์สถานภาพของอาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะ ได้ดังนี้
เพศ จากกลุ่มประชากร 23 คน เป็นชายมากกว่าหญิง คือ เป็นชายคิดเป็นร้อยละ 60.87
และเป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 39.13

อายุ อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะส่วนใหญ่ มีอายุ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 39.13
รองลงมาคือ อายุระหว่าง 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.39 อายุระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ
17.39 และอายุระหว่าง 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.39 ส่วนอายุระหว่าง 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ
8.7

วุฒิการศึกษาสูงสุด อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับ
ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 52.17 รองลงมาคือ ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 47.83 ส่วนวุฒิการ
ศึกษาสูงสุดระดับปริญญาเอกและอื่น ๆ ไม่มี

ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะส่วนใหญ่มีตำแหน่งอาจารย์ คิดเป็น
ร้อยละ 95.65 รองลงมาคือ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ คิดเป็นร้อยละ 4.35 ส่วนตำแหน่ง
ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และอื่น ๆ ไม่มี

ปัจจุบันสอนที่สถาบันราชภัฏ อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะส่วนใหญ่สอนที่สถาบัน
ราชภัฏบุรีรัมย์ คิดเป็นร้อยละ 34.78 รองลงมาคือ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม คิดเป็นร้อยละ
26.09 และสถาบันราชภัฏสงขลา คิดเป็นร้อยละ 26.09 ส่วนสถาบันราชภัฏสุรินทร์ คิดเป็นร้อยละ
13.04

ประสบการณ์ในการสอนวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 73.91 รองลงมาคือระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.09 ส่วนประสบการณ์ในการสอนวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลระหว่าง 11 ปีขึ้นไป ไม่มี

จำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลต่อสัปดาห์ อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะส่วนใหญ่มีจำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนระหว่าง 1-5 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนจำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลระหว่าง 6-10 ชั่วโมง และ 11 ชั่วโมงขึ้นไป ไม่มี

ท่านมีความถนัดในการสอนสาขาใดมากที่สุด อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะส่วนใหญ่มีความถนัดในการสอนสาขาวิชาจิตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 39.13 รองลงมาคือสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ คิดเป็นร้อยละ 26.09 สาขาวิชาประติมากรรม คิดเป็นร้อยละ 21.74 และสาขาวิชาภาพพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 13.04 ส่วนสาขาอื่น ๆ ไม่มี

ปัจจุบันท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลประจำกลุ่มใด อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะส่วนใหญ่เป็นที่ปรึกษาประจำกลุ่มจิตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 39.13 รองลงมาคือ กลุ่มประติมากรรมคิดเป็นร้อยละ 21.74 และกลุ่มศิลปะประยุกต์คิดเป็นร้อยละ 21.74 ส่วนที่ปรึกษาประจำกลุ่มภาพพิมพ์และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 8.70

ตารางที่ 2 สถานภาพของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	65	71.43
หญิง	26	28.57
2. อายุ		
21 ปี	7	7.69
22 ปี	27	29.67
23 ปี	49	53.85
อื่น ๆ	8	8.79
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	28	30.77
มัธยมศึกษาปีที่ 6	63	69.23
อื่น ๆ	-	-
4. ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่สถาบันราชภัฏ		
มหาสารคาม	16	17.58
บุรีรัมย์	28	30.77
สุรินทร์	28	30.77
สงขลา	19	20.88
5. สาขาวิชาใดที่ให้ความสนใจเป็นพิเศษ		
สาขาวิชาจิตรกรรม	62	68.13
สาขาวิชาประติมากรรม	6	6.59
สาขาวิชาภาพพิมพ์	9	9.89
สาขาวิชาศิลปประยุกต์	12	13.19
อื่น ๆ	2	2.20

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
6. งบประมาณที่คาดว่าจะใช้สำหรับวิชาโครงการศึกษา ศิลปะส่วนบุคคลทั้งหมด		
ไม่เกิน 1,000 บาท	2	2.20
ไม่เกิน 2,000 บาท	2	2.20
ไม่เกิน 3,000 บาท	14	15.38
ไม่เกิน 4,000 บาท	3	3.30
5,000 บาทขึ้นไป	70	76.92
7. นอกจากวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลแล้วยังต้อง เรียนวิชาอื่น ๆ อีกหรือไม่		
ไม่เรียน	35	38.46
เรียน	56	61.54

จากตารางที่ 2 สามารถวิเคราะห์สถานภาพของนักศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปศึกษา
ได้ดังนี้

เพศ จากกลุ่มประชากร 91 คน ส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง คือ เป็นชายคิดเป็น
ร้อยละ 71.43 และเป็นหญิงคิดเป็นร้อยละ 28.57

อายุ นักศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปศึกษาส่วนใหญ่มีอายุ 23 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.85
รองลงมาคือ อายุ 22 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.67 และอายุอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 8.79 ส่วนอายุ 21 ปี
คิดเป็นร้อยละ 7.69

วุฒิการศึกษาสูงสุด นักศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 69.23 รองลงมาคือ วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพคิดเป็นร้อยละ
30.77 ส่วนวุฒิการศึกษาอื่น ๆ ไม่มี

ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่สถาบันราชภัฏ นักศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาที่
สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ คิดเป็นร้อยละ 30.77 รองลงมา คือ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ คิดเป็นร้อยละ

30.77 และสถาบันราชภัฏสงขลา คิดเป็นร้อยละ 20.88 ส่วนสถาบันราชภัฏมหาสารคาม คิดเป็นร้อยละ 17.58

สาขาวิชาใดที่ให้ความสนใจเป็นพิเศษ นักศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสนใจสาขาวิชาจิตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 68.13 รองลงมาคือ สาขาวิชาศิลปประยุกต์ คิดเป็นร้อยละ 13.19 สาขาวิชาภาพพิมพ์คิดเป็นร้อยละ 9.89 และสาขาวิชาประติมากรรม คิดเป็นร้อยละ 6.59 ส่วนสาขาวิชาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.20

งบประมาณที่คาดว่าจะใช้สำหรับวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลทั้งหมด นักศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปศึกษาส่วนใหญ่ใช้งบประมาณ 5,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 76.92 ไม่เกิน 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.38 ไม่เกิน 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.30 และไม่เกิน 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.20 ส่วนงบประมาณไม่เกิน 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.20

นอกจากวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลแล้วยังต้องเรียนวิชาอื่น ๆ อีกหรือไม่ นักศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปศึกษาส่วนใหญ่เรียน คิดเป็นร้อยละ 61.54 และไม่เรียน คิดเป็นร้อยละ 38.46

ตอนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศิลปะส่วนบุคคล
ในด้านบทบาทของผู้สอน บทบาทของผู้เรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน
และทักษะพื้นฐานของผู้เรียน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของ
นักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล ในด้านบทบาทของผู้สอน

ข้อที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1.	การสอนแบบให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	3.04	0.83	เป็นปัญหাপานกลาง
2.	การให้คำปรึกษาและแนะนำแก่ผู้เรียนในด้าน			
2.1	การให้ข้อมูล	2.30	0.64	เป็นปัญหาน้อย
2.2	การกระตุ้นให้เกิดแนวความคิด	2.61	0.89	เป็นปัญหাপานกลาง
2.3	การสนับสนุนการแสดงออกอย่างเสรี	2.04	0.98	เป็นปัญหาน้อย
2.4	การเปิดโอกาสให้ซักถามได้ตลอดเวลา	1.96	1.02	เป็นปัญหาน้อย
2.5	การวิจารณ์งานของนักศึกษา	2.26	0.75	เป็นปัญหาน้อย
3.	การดำเนินงานของผู้สอนในด้าน			
3.1	การให้ผู้เรียนส่งแบบร่างของโครงการ	3.39	0.89	เป็นปัญหাপานกลาง
3.2	การให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อโครงการ	3.17	0.94	เป็นปัญหাপานกลาง
3.3	การให้ผู้เรียนกำหนดรูปแบบโครงการ	2.96	0.77	เป็นปัญหাপานกลาง
3.4	การติดตามการดำเนินงานของผู้เรียน ทุกสัปดาห์	3.48	1.16	เป็นปัญหাপานกลาง
3.5	การตรวจสอบผลงานภาคปฏิบัติ	3.00	1.00	เป็นปัญหাপานกลาง
3.6	การตรวจสอบผลงานภาคเอกสาร	3.56	1.16	เป็นปัญหามาก
3.7	การกำหนดวันสอบ	2.39	1.12	เป็นปัญหาน้อย
3.8	การให้ความร่วมมือของคณะกรรมการ ในการสอบ	2.09	1.24	เป็นปัญหาน้อย
3.9	การประเมินผลงานภาคปฏิบัติ	2.09	1.04	เป็นปัญหาน้อย
รวมเฉลี่ย		2.69	0.59	เป็นปัญหাপานกลาง

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล ในหลักสูตรศิลปศึกษา ของสถาบันราชภัฏ ในด้านบทบาทของผู้สอนโดยรวมพบว่า อาจารย์มีปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 2.69$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีปัญหาเกี่ยวกับบทบาทของผู้สอนโดยเฉลี่ยเห็นว่า เป็นปัญหามาก 1 ข้อ คือ ข้อ 3.6 การดำเนินงานของผู้สอนในด้านการตรวจสอบผลงานภาคเอกสารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.56$) ข้อที่เป็นปัญหาปานกลางมี 7 ข้อ คือ ข้อ 1 2.2 3.1 3.2 3.3 3.4 และ 3.5 ส่วนข้อที่เป็นปัญหาน้อย มี 7 ข้อ คือ ข้อ 2.1 2.3 2.4 2.5 3.7 3.8 และ 3.9 โดยข้อ 2.4 การให้คำปรึกษาและแนะนำแก่ผู้เรียนในด้านการเปิดโอกาสให้ซักถามได้ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.96$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล ในด้านบทบาทของผู้เรียน

ข้อที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1.	การทำความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของวิชา	2.78	0.90	เป็นปัญห่าปานกลาง
2.	การดำเนินงานของผู้เรียนในด้าน			
2.1	การค้นหาเพื่อหาแนวคิดเฉพาะตน	3.65	0.65	เป็นปัญหามาก
2.2	การค้นคว้าเพื่อหารูปแบบในการทำงาน	3.56	0.66	เป็นปัญหามาก
2.3	การนำเสนอแนวคิดและแบบร่างต่อ อาจารย์ที่ปรึกษา	3.48	0.67	เป็นปัญห่าปานกลาง
2.4	การศึกษาผลงานของศิลปินไทยและ ต่างประเทศ	3.52	0.95	เป็นปัญหามาก
2.5	การสร้างสรรค์ผลงานภาคปฏิบัติ	3.30	0.93	เป็นปัญห่าปานกลาง
2.6	การศึกษาเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	3.87	0.69	เป็นปัญหามาก
2.7	การสร้างสรรค์ผลงานภาคเอกสาร	3.87	0.76	เป็นปัญหามาก
2.8	การสอบการนำเสนอผลงาน	3.30	0.70	เป็นปัญห่าปานกลาง
2.9	การปรับปรุงแก้ไขผลงานหลังการสอบ	3.30	0.97	เป็นปัญห่าปานกลาง
3.	การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา	3.13	1.06	เป็นปัญห่าปานกลาง
4.	การแบ่งเวลาในการทำงาน	3.65	0.94	เป็นปัญหามาก
5.	การมีระเบียบวินัยในตนเองต่อการทำงาน	3.91	1.00	เป็นปัญหามาก
รวมเฉลี่ย		3.49	0.55	เป็นปัญห่าปานกลาง

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล ในหลักสูตรศิลปศึกษา ของสถาบันราชภัฏ ในด้านบทบาทของผู้เรียน โดยรวมพบว่า อาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านบทบาทของผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านบทบาทของผู้เรียน โดยเฉลี่ย เห็นว่ามีปัญหามาก 7 ข้อ คือ ข้อ 2.1 2.2 2.4 2.6 2.7 4 และ 5 โดยข้อ 5 การมีระเบียบวินัยในตนเองต่อการทำงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.91$) ข้อที่เห็นว่าเป็นปัญห่าปานกลางมี 6 ข้อ คือ ข้อ 1 2.3 2.5 2.8 2.9 และ 3 โดยข้อ 1 การทำความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของวิชา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.78$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล ในด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน

ข้อที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1.	อุปกรณ์การเรียนของผู้เรียน			
1.1	การนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้	2.39	0.94	เป็นปัญหาน้อย
1.2	การเสาะหาวัสดุอุปกรณ์มาใช้	3.00	0.80	เป็นปัญหาปานกลาง
1.3	ราคาของวัสดุอุปกรณ์	4.35	0.78	เป็นปัญหามาก
1.4	งบประมาณที่ใช้ในการทำงาน	4.22	0.95	เป็นปัญหามาก
1.5	ระยะเวลาที่ใช้ในการทำงาน	3.74	1.01	เป็นปัญหามาก
2.	อุปกรณ์การสอนของสถาบัน			
2.1	จำนวนของหนังสือ ตำรา และเอกสารทางศิลปะในห้องสมุด	3.78	0.85	เป็นปัญหามาก
2.2	ความทันสมัยของหนังสือตำราและเอกสารทางศิลปะในห้องสมุด	3.78	0.80	เป็นปัญหามาก
2.3	ความทันสมัยในด้านอุปกรณ์ของภาควิชา	4.04	0.77	เป็นปัญหามาก
2.4	ความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ของภาควิชานอกเวลาราชการ	3.44	1.20	เป็นปัญหาปานกลาง
2.5	สถานที่ทำงานปฏิบัติเฉพาะบุคคล	3.74	1.45	เป็นปัญหามาก
2.6	การใช้สถานที่ทำงานปฏิบัตินอกเวลาราชการ	3.44	1.44	เป็นปัญหาปานกลาง
2.7	สถานที่เก็บวัสดุอุปกรณ์เฉพาะบุคคล	4.04	1.30	เป็นปัญหามาก
รวมเฉลี่ย		3.66	0.63	เป็นปัญหามาก

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล ในหลักสูตรศิลปศึกษา ของสถาบันราชภัฏ ในด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนโดยรวมพบว่า อาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยเฉลี่ยเห็นว่าเป็นปัญหามาก 8 ข้อ คือ ข้อ 1.3 1.4 1.5 2.1 2.2 2.3 2.5 และ 2.7 โดยข้อ 1.3 อุปกรณ์การเรียนของผู้เรียนในด้านราคาของวัสดุอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.35$) ข้อที่เห็นว่าเป็นปัญหาปานกลางมี 3 ข้อ คือ ข้อ 1.2 2.4 และ 2.6 ส่วนข้อที่เห็นว่าเป็นปัญหาน้อยมี 1 ข้อ คือ ข้อ 1.1 อุปกรณ์การเรียนของผู้เรียนในด้านการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.39$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล ในด้านทักษะพื้นฐานของผู้เรียน

ข้อที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1.	ทักษะพื้นฐานของผู้เรียนด้านผลงานภาคปฏิบัติ			
1.1	การสรุปข้อมูลที่ค้นคว้ามาเป็นแนวคิด	3.61	0.89	เป็นปัญหามาก
1.2	การพัฒนาจากแนวคิดมาเป็นแบบร่าง	3.52	0.73	เป็นปัญหามาก
1.3	การพัฒนาจากแบบร่างมาเป็นผลงานภาคปฏิบัติ	3.26	0.69	เป็นปัญหาปานกลาง
1.4	การทำความเข้าใจในคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา	2.83	0.64	เป็นปัญหาปานกลาง
1.5	การปฏิบัติตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา	2.87	0.76	เป็นปัญหาปานกลาง
1.6	การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน	3.48	0.90	เป็นปัญหาปานกลาง
1.7	การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการนำเสนอผลงานภาคปฏิบัติ	3.35	0.78	เป็นปัญหาปานกลาง
2.	ทักษะพื้นฐานของผู้เรียนด้านผลงานภาคเอกสาร			
2.1	การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ	3.69	0.64	เป็นปัญหามาก
2.2	การอ้างอิงและการจดบันทึกข้อความสำคัญ	3.61	0.89	เป็นปัญหามาก
2.3	การเรียบเรียงข้อมูลตามขั้นตอนการทำงาน	3.78	0.90	เป็นปัญหามาก
2.4	การปรับปรุงแก้ไขผลงานหลังการสอบ	3.43	0.84	เป็นปัญหาปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.40	0.59	เป็นปัญหาปานกลาง

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล ในหลักสูตรศิลปศึกษา ของสถาบันราชภัฏ ในด้านทักษะพื้นฐานของผู้เรียนโดยรวมพบว่า อาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านทักษะพื้นฐานของผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านทักษะพื้นฐานของผู้เรียน โดยเฉลี่ยเห็นว่าเป็นปัญหามาก 5 ข้อ คือข้อ 1.1 1.2 2.1 2.2 และ 2.3 โดยข้อ 2.3 ทักษะพื้นฐานของผู้เรียนด้านผลงานภาคเอกสารในการเรียบเรียงข้อมูลตามขั้นตอนการทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.78$) ข้อที่เห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง มี 6 ข้อ คือข้อ 1.3 1.4 1.5 1.6 1.7 และ 2.4 โดยข้อ 1.4 ทักษะพื้นฐานของผู้เรียนด้านผลงานภาคปฏิบัติในการทำความเข้าใจในคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.83$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาหิลปะส่วนบุคคล ในด้านบทบาทของผู้สอน

ข้อที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1.	การสอนแบบให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	3.15	0.76	เป็นปัญหาปานกลาง
2.	การให้คำปรึกษาและแนะนำแก่ผู้เรียนในด้าน			
2.1	การให้ข้อมูล	2.99	0.93	เป็นปัญหาปานกลาง
2.2	การกระตุ้นให้เกิดแนวความคิด	3.10	0.92	เป็นปัญหาปานกลาง
2.3	การสนับสนุนการแสดงออกอย่างเสรี	2.87	1.10	เป็นปัญหาปานกลาง
2.4	การเปิดโอกาสให้ซักถามได้ตลอดเวลา	2.57	1.00	เป็นปัญหาปานกลาง
2.5	การวิจารณ์งานของนักศึกษา	2.90	1.08	เป็นปัญหาปานกลาง
3.	การดำเนินงานของผู้สอนในด้าน			
3.1	การให้ผู้เรียนส่งแบบร่างของโครงการ	2.99	1.03	เป็นปัญหาปานกลาง
3.2	การให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อโครงการ	2.88	1.04	เป็นปัญหาปานกลาง
3.3	การให้ผู้เรียนกำหนดรูปแบบโครงการ	2.95	0.94	เป็นปัญหาปานกลาง
3.4	การติดตามการดำเนินงานของผู้เรียน ทุกสัปดาห์	3.19	1.12	เป็นปัญหาปานกลาง
3.5	การตรวจสอบผลงานภาคปฏิบัติ	3.00	0.98	เป็นปัญหาปานกลาง
3.6	การตรวจสอบผลงานภาคเอกสาร	3.30	1.04	เป็นปัญหาปานกลาง
3.7	การกำหนดวันสอบ	3.16	0.68	เป็นปัญหาปานกลาง
3.8	การให้ความร่วมมือของคณะกรรมการ ในการสอบ	2.65	0.99	เป็นปัญหาปานกลาง
3.9	การประเมินผลงานภาคปฏิบัติ	3.07	1.17	เป็นปัญหาปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	2.97	1.01	เป็นปัญหาปานกลาง

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการ
ศึกษาศิลปะส่วนบุคคล ในหลักสูตรศิลปศึกษา ของสถาบันราชภัฏ ในด้านบทบาทของผู้สอน
โดยรวมพบว่า นักศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านบทบาทของผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 2.97$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านบทบาทของ
ผู้สอนโดยเฉลี่ย เห็นว่าเป็นปัญหาปานกลางทุกข้อ โดยข้อ 3.6 การดำเนินงานของผู้สอนในด้านการ
ตรวจสอบผลงานภาคเอกสาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.30$) อันดับรองลงมาที่มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน
คือ ข้อ 3.4 การดำเนินงานของผู้สอนในด้านการติดตามการดำเนินงานของผู้เรียนทุกสัปดาห์
($\bar{X} = 3.19$) และข้อ 2.4 การให้คำปรึกษาและแนะนำแก่ผู้เรียนในด้านการเปิดโอกาสให้ซักถาม
ได้ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.57$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศิลปะส่วนบุคคล ในด้านบทบาทของผู้เรียน

ข้อที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1.	การทำความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของวิชา	3.17	0.90	เป็นปัญหาปานกลาง
2.	การดำเนินงานของผู้เรียนในด้าน			
2.1	การค้นหาเพื่อหาแนวคิดเฉพาะตน	3.25	0.90	เป็นปัญหาปานกลาง
2.2	การค้นคว้าเพื่อหารูปแบบในการทำงาน	3.30	0.89	เป็นปัญหาปานกลาง
2.3	การนำเสนอแนวคิดและแบบร่างต่อ อาจารย์ที่ปรึกษา	3.06	0.98	เป็นปัญหาปานกลาง
2.4	การศึกษาผลงานของศิลปินไทยและ ต่างประเทศ	3.08	1.02	เป็นปัญหาปานกลาง
2.5	การสร้างสรรค์ผลงานภาคปฏิบัติ	2.96	0.91	เป็นปัญหาปานกลาง
2.6	การศึกษาเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	3.06	0.97	เป็นปัญหาปานกลาง
2.7	การสร้างสรรค์ผลงานภาคเอกสาร	3.32	0.94	เป็นปัญหาปานกลาง
2.8	การสอบการนำเสนอผลงาน	3.26	0.95	เป็นปัญหาปานกลาง
2.9	การปรับปรุงแก้ไขผลงานหลังการสอบ	3.14	0.89	เป็นปัญหาปานกลาง
3.	การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา	2.67	1.01	เป็นปัญหาปานกลาง
4.	การแบ่งเวลาในการทำงาน	3.07	1.06	เป็นปัญหาปานกลาง
5.	การมีระเบียบวินัยในตนเองต่อการทำงาน	2.79	1.03	เป็นปัญหาปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.09	0.61	เป็นปัญหาปานกลาง

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล ในหลักสูตรศิลปศึกษา ของสถาบันราชภัฏ ในด้านบทบาทของผู้เรียน โดยรวมพบว่า นักศึกษามีปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับบทบาทของผู้เรียน โดยเฉลี่ยเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลางทุกข้อ โดยข้อ 2.7 การดำเนินงานของผู้เรียนในด้านการสร้างสรรค์ผลงานด้านเอกสารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.32$) อันดับรองลงมาที่มีค่าใกล้เคียงกันคือ ข้อ 2.2 การดำเนินงานของผู้เรียนในด้านการค้นคว้าเพื่อหารูปแบบในการทำงาน ($\bar{X} = 3.30$) และข้อ 3 การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.67$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล ในด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน

ข้อที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1.	อุปกรณ์การเรียนของผู้เรียน			
1.1	การนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้	2.48	0.91	เป็นปัญหาน้อย
1.2	การเสาะหาวัสดุอุปกรณ์มาใช้	2.90	1.01	เป็นปัญหาปานกลาง
1.3	ราคาของวัสดุอุปกรณ์	4.24	0.94	เป็นปัญหามาก
1.4	งบประมาณที่ใช้ในการทำงาน	4.41	0.82	เป็นปัญหามาก
1.5	ระยะเวลาที่ใช้ในการทำงาน	3.93	0.95	เป็นปัญหามาก
2.	อุปกรณ์การสอนของสถาบัน			
2.1	จำนวนของหนังสือ ตำรา และเอกสารทางศิลปะในห้องสมุด	3.56	0.92	เป็นปัญหามาก
2.2	ความทันสมัยของหนังสือตำราและเอกสารทางศิลปะในห้องสมุด	3.67	0.99	เป็นปัญหามาก
2.3	ความทันสมัยในด้านอุปกรณ์ของภาควิชา	3.66	1.02	เป็นปัญหามาก
2.4	ความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ของภาควิชานอกเวลาราชการ	3.69	1.01	เป็นปัญหามาก
2.5	สถานที่ทำงานปฏิบัติเฉพาะบุคคล	3.19	1.20	เป็นปัญหาปานกลาง
2.6	การใช้สถานที่ทำงานปฏิบัตินอกเวลาราชการ	3.21	1.24	เป็นปัญหาปานกลาง
2.7	สถานที่เก็บวัสดุอุปกรณ์เฉพาะบุคคล	3.10	1.17	เป็นปัญหาปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.50	0.57	เป็นปัญหามาก

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล ในหลักสูตรศิลปศึกษา ของสถาบันราชภัฏ ในด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนโดยรวมพบว่า นักศึกษามีปัญหามาก ($\bar{X} = 3.50$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยเฉลี่ยเห็นว่าเป็นปัญหามาก 7 ข้อ คือ ข้อ 1.3 1.4 1.5 2.1 2.2 2.3 และ 2.4 โดยข้อ 1.4 อุปกรณ์การเรียนของผู้เรียนในด้านงบประมาณที่ใช้ในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.41$) ข้อที่เป็นปัญหาปานกลางมี 4 ข้อ คือ ข้อ 1.2 1.5 2.6 และ 2.7 ส่วนข้อที่เป็นปัญหาน้อย มี 1 ข้อ คือ ข้อ 1.1 อุปกรณ์การเรียนของผู้เรียนในด้านการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.48$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล ในด้านทักษะพื้นฐานของผู้เรียน

ข้อที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1.	ทักษะพื้นฐานของผู้เรียนด้านผลงานภาคปฏิบัติ			
1.1	การสรุปข้อมูลที่ค้นคว้ามาเป็นแนวคิด	3.26	0.79	เป็นปัญหาปานกลาง
1.2	การพัฒนาจากแนวคิดมาเป็นแบบร่าง	3.04	0.97	เป็นปัญหาปานกลาง
1.3	การพัฒนาจากแบบร่างมาเป็นผลงานภาคปฏิบัติ	3.03	1.95	เป็นปัญหาปานกลาง
1.4	การทำความเข้าใจในคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา	2.95	1.02	เป็นปัญหาปานกลาง
1.5	การปฏิบัติตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา	2.87	1.06	เป็นปัญหาปานกลาง
1.6	การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน	3.25	0.86	เป็นปัญหาปานกลาง
1.7	การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการนำเสนอผลงานภาคปฏิบัติ	3.23	0.99	เป็นปัญหาปานกลาง
2.	ทักษะพื้นฐานของผู้เรียนด้านผลงานภาคเอกสาร			
2.1	การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ	3.12	0.84	เป็นปัญหาปานกลาง
2.2	การอ้างอิงและการจดบันทึกข้อความสำคัญ	3.08	0.90	เป็นปัญหาปานกลาง
2.3	การเรียบเรียงข้อมูลตามขั้นตอนการทำงาน	3.19	1.02	เป็นปัญหาปานกลาง
2.4	การปรับปรุงแก้ไขผลงานหลังการสอบ	3.03	0.90	เป็นปัญหาปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.10	0.62	เป็นปัญหาปานกลาง

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล ในหลักสูตรศิลปศึกษา ของสถาบันราชภัฏ ในด้านทักษะพื้นฐานของผู้เรียนโดยรวมพบว่า นักศึกษามีปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานของผู้เรียน โดยเฉลี่ยเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลางทุกข้อ โดยข้อ 1.1 ทักษะพื้นฐานของผู้เรียนด้านผลงานภาคปฏิบัติในการสรุปข้อมูลที่ค้นคว้ามาเป็นแนวคิด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.26$) อันดับรองลงมาที่มีค่าใกล้เคียงกันคือ ข้อ 1.6 ทักษะพื้นฐานของผู้เรียนด้านผลงานภาคปฏิบัติในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.25$) และข้อ 1.5 ทักษะพื้นฐานของผู้เรียนด้านผลงานภาคปฏิบัติในการปฏิบัติตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.87$)

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานของนักศึกษาในวิชาโครงการ ศึกษาศิลปะส่วนบุคคล

ผู้วิจัย ได้รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะของอาจารย์และนักศึกษาจากแบบสอบถาม
ปลายเปิด (Open Ended) แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียงดังนี้

3.1 บทบาทของผู้สอน

ปัญหาของอาจารย์ คือ อาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละสถาบันยังคงมีจำนวนน้อย
ซึ่งเมื่อเทียบกับจำนวนของนักศึกษาแล้วจะเป็นอัตราส่วนที่มากกว่าที่อาจารย์ที่ปรึกษาจะ
รับผิดชอบได้ทั่วถึง อีกทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ยังคงต้องสอนหลายวิชา ทำให้จำนวนชั่วโมง
ที่สอนมากขึ้นและทำงานหลายหน้าที่ เช่น สอนภาคปกติ ภาค กศ.บป. ทำงานธุรการ และอื่น ๆ
ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาให้นักศึกษาน้อยและไม่เห็นความสำคัญในการสอนวิชาโครงการศึกษา
ศิลปะส่วนบุคคลเท่าใดนัก นอกจากนี้หัวข้อโครงการของนักศึกษาที่ได้รับก็ไม่ตรงกับความต้องการ
ของอาจารย์ที่ปรึกษา ข้อเสนอแนะ คือ ทางภาควิชาควรจำกัดจำนวนชั่วโมงที่สอนให้มี
เหมาะสม และลดภาระหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาเฉพาะภาคการเรียนที่มีการสอนวิชาโครงการ
ศึกษาศิลปะส่วนบุคคล อีกทั้งควรเน้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาทุกคนเห็นความสำคัญของการสอนและ
ประโยชน์ที่นักศึกษาจะได้รับให้มากขึ้น สำหรับในบางสถาบันที่มีจำนวนนักศึกษามากนั้น
ทางภาควิชาควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาเฉพาะกิจขึ้นมารองรับ เช่น ศิลปินรับเชิญในท้องถิ่น
นั้น ๆ หรือใกล้เคียง อาจารย์พิเศษ เป็นต้น

ปัญหาของนักศึกษาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ค่อยเปิดกว้างในด้านความคิดของ
นักศึกษาและชอบใช้อารมณ์โดยไม่ใช้เหตุผลในการวิจารณ์งาน และเนื่องจากการเรียนการสอน
วิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลนั้นเป็นการเรียนการสอนแบบผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
จึงทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ค่อยสนใจและไม่ค่อยมีเวลาอธิบายให้คำแนะนำกับนักศึกษา ข้อเสนอ
แนะคือ อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีเวลาอธิบายวิธีการดำเนินงานในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล
ให้ชัดเจนทุกขั้นตอนพร้อมทั้งกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความตื่นตัวในการทำงานและสร้างบรรยากาศ
ที่น่าสนใจยิ่งขึ้น อีกทั้งควรมีเวลาอธิบายถึงเหตุผลในการวิจารณ์งานของนักศึกษาในแต่ละชิ้นและ
ควรรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาบ้าง นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษาควรจัดให้มีชั้นเรียนเหมือนวิชา
อื่น ๆ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษาทุกคน
และควรมีความเป็นกันเองกับนักศึกษาด้วย

3.2 บทบาทของผู้เรียน

ปัญหาของอาจารย์คือ นักศึกษาไม่มีความพร้อมและไม่ค่อยเข้าใจรูปแบบและวิธีการดำเนินงานของตนเองในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลเท่าใดนัก จึงทำให้เสียเวลาในการค้นหาแนวคิด ตลอดจนทำงานช้าทุกขั้นตอน ขาดระเบียบวินัย ขาดการรับผิดชอบต่อหน้าที่ ขาดความตื่นตัวในการทำงาน ไม่ปฏิบัติตามแผนการเรียน เช่น ไม่ค่อยส่งแบบภาพร่างก่อนทำงานจริง ชอบปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ รวมทั้งใช้สถานที่ปฏิบัติงานเป็นที่อยู่อาศัย ขาดการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ทำให้การค้นคว้าและการเรียบเรียงภาษาในผลงานภาคเอกสารไม่ดีเท่าที่ควร ขาดความมั่นใจในการนำเสนอผลงาน อีกทั้งนักศึกษาร้อยละส่วนใหญ่จะนำเสนอผลงานด้านจิตรกรรมไม่ค่อยมีผลงานด้านอื่น ๆ และที่สำคัญนักศึกษายกส่วนขาดความรักและศรัทธาในวิชาชีพศิลปะ จึงทำให้ผลงานที่ออกมาไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ นักศึกษายังไม่เห็นความสำคัญในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาบ่อยนัก ข้อเสนอแนะคือ นักศึกษาควรนัดวันและเวลาล่วงหน้าในการที่จะเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำต่าง ๆ และควรทำความเข้าใจในจุดประสงค์ของการเรียนวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล จากนั้นควรฝึกค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อค้นหาเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำงานของตนเอง ที่สำคัญนักศึกษาคควรรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ พร้อมทั้งจัดระเบียบวินัยของตนเองให้เหมาะสม นอกจากนี้ นักศึกษาคควรมีความรักและศรัทธาต่อวิชาชีพศิลปะเป็นพื้นฐาน

ปัญหาของนักศึกษาคือ นักศึกษาไม่สามารถค้นหาแนวคิดเฉพาะตนได้ ทำให้ขาดความมั่นใจ ตลอดจนการสร้างสรรคผลงานภาคเอกสารทำได้ยาก และทำงานช้าทุกขั้นตอน สำหรับนักศึกษายกส่วนที่ยังต้องเรียนวิชาอื่น ๆ ไปพร้อมกับวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลนั้น ส่วนใหญ่จะแบ่งเวลาไม่ทันและมีเวลาให้วิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลน้อยทำให้เกิดความรู้สึกกังวลใจว่าจะทำงานไม่เสร็จตามกำหนดและจะเรียนไม่จบเนื่องจากเป็นเทอมสุดท้ายในระดับชั้นปีที่ 4 นอกจากนี้ นักศึกษายกส่วนไม่กล้าเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา และไม่ค่อยปรับปรุงแก้ไขผลงานของตนตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและของเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน ข้อเสนอแนะ นักศึกษาคควรสำรวจความถนัดและความสนใจของตนเองเพื่อค้นหาจุดมุ่งหมายในการทำงานของตนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ที่สำคัญนักศึกษาคควรรับฟังคำวิจารณ์ของอาจารย์ที่ปรึกษาและเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน เพื่อนำมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงผลงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ไม่ควรมีการเรียนการสอนวิชาใด ๆ ซ้อนกับวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลอีก หรือถ้ามีควรจัดให้มีเรียนน้อยที่สุด

3.3 อุปกรณ์การเรียนการสอน

ปัญหาของอาจารย์คือ ทางภาควิชาขาดงบประมาณจากทางสถาบันเป็นอย่างมาก เนื่องจากทางสถาบันไม่ค่อยเห็นความสำคัญของภาควิชาศิลปะมากนัก จึงทำให้ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย เช่น แท่นพิมพ์ขนาดใหญ่ คอมพิวเตอร์ ตลอดจน หนังสือ เอกสาร และวารสารทางศิลปะทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นต้น รวมถึงสภาพของอาคารเรียนที่มีอยู่ไม่เหมาะสมกับลักษณะของการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังขาดห้องปฏิบัติงาน ขาดห้องเก็บของของภาควิชา ขาดที่เก็บของส่วนตัวของนักศึกษา ขาดห้องแสดงผลงานนิทรรศการ นอกจากนี้อุปกรณ์การเรียนการสอนของภาควิชาที่มีอยู่เดิมก็มีสภาพชำรุดทรุดโทรมและยังมีไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาอีกด้วย ที่สำคัญนักศึกษขาดระเบียบวินัยในการดูแลรักษาอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นอย่างมาก และไม่รักษาความสะอาดหลังการใช้ ข้อเสนอแนะคือ ทางสถาบันควรให้ความสำคัญกับภาควิชาศิลปะบ้าง โดยเฉพาะด้านงบประมาณที่ควรจะมีมากขึ้นกว่าเดิม เพื่อที่ทางภาควิชาจะได้ซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นและมีความทันสมัยมาเพิ่มเติมให้มากขึ้น รวมทั้งปรับปรุงอุปกรณ์การเรียนการสอนและปรับปรุงอาคารปฏิบัติงานที่มีอยู่เดิมให้เหมาะสมพร้อมกับเพิ่มเติมห้องปฏิบัติงาน ห้องเก็บของของภาควิชา ที่เก็บของส่วนตัวของนักศึกษา และห้องแสดงผลงานนิทรรศการต่าง ๆ ให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ที่สำคัญนักศึกษควรลงชื่อและเวลา และทำความสะอาดทุกครั้งหลังการใช้ใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนของทางภาควิชาเสมอ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ เมื่อเกิดการชำรุดหรือสูญหาย

ปัญหาของนักศึกษาคือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนมีราคาแพงและหายาก เนื่องจากนักศึกษามีงบประมาณในการปฏิบัติงานจำกัดและไม่เพียงพอ สถานที่สำหรับปฏิบัติงานที่มีอยู่มีสภาพไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ขาดที่เก็บของส่วนตัว ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนอีกมาก และไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา อีกทั้งอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ทางภาควิชาที่มีอยู่ นักศึกษาบางส่วนยังไม่รู้จักและไม่เคยได้ทดลองใช้ นอกจากนี้ภาควิชายังมีตัวอย่างผลงานภาคเอกสารน้อยมาก และยังขาดการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลอีกด้วย ที่สำคัญทางสถาบันและทางภาควิชาไม่ค่อยเห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ในการเรียนวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลมากนัก ข้อเสนอแนะคือ สถาบันควรร่วมมือกับภาควิชาศิลปะจัดสรรทุนสำหรับการทำงานในวิชาโครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคลบ้างบางส่วน เพื่อเสริมสร้างกำลังใจในการทำงานให้กับนักศึกษาทุกคน และควรมีวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ แจกนักศึกษาหรือจัดจำหน่ายในราคาถูก นอกจากนี้สถาบันควรจัดสรรงบประมาณให้กับภาควิชามากขึ้นเพื่อที่จะนำมาปรับปรุงและเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดแคลน เช่น สถานที่ปฏิบัติงาน ห้องเก็บของของภาควิชา ที่เก็บของส่วน

ตัวของ นักศึกษา ห้องแสดงผลงานนิทรรศการและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีความจำเป็น เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ดีด เป็นต้น รวมทั้งหนังสือ เอกสาร วารสาร และผลงานวิจัยต่าง ๆ ใน ห้องสมุดให้มีความ ทันสมัยอยู่เสมอ ที่สำคัญภาควิชาควรแนะนำและสาธิตการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่ในภาควิชาทั้งหมดให้กับนักศึกษา เพื่อทำความรู้จักวิธีใช้ที่ถูกต้อง ประกอบกับ ภาควิชาควรใช้สื่อการเรียนการสอนมาช่วยทำความเข้าใจให้กับนักศึกษาที่เรียนวิชาโครงการ ศึกษาศิลปะส่วนบุคคล

3.4 ทักษะพื้นฐานของผู้เรียน

ปัญหาของอาจารย์คือ นักศึกษาขาดทักษะในการใช้ภาษาเพื่อเรียบเรียงผลงานด้าน เอกสาร นักศึกษามีประสบการณ์น้อยในการสร้างสรรค์ผลงานภาคปฏิบัติขาดทักษะในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ที่สำคัญนักศึกษขาดโอกาสดูงานแสดงศิลปะระดับ ประเทศ นอกจากนี้นักศึกษายังมีพื้นฐานในการเรียนวิชาชีพศิลปะที่ไม่ดีและไม่ตรงมาก่อน ข้อเสนอแนะคือ นักศึกษาควรแสวงหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มเติม ติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหวทางศิลปะอย่างสม่ำเสมอ รู้จักคิดและวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยขอคำแนะนำ จากอาจารย์ที่ปรึกษา นอกจากนี้ทางภาควิชาควรเพิ่มรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเอกให้มากขึ้น โดยเน้นวิชาที่มีการค้นคว้า การอ่าน การเขียนรายงาน การบรรยาย การแลกเปลี่ยนแนวคิด เป็นต้น ที่สำคัญทางภาควิชาและทางสถาบันควรร่วมมือกันกับสถาบันอื่น ๆ จัดแสดงนิทรรศการทางศิลปะ ให้นักศึกษาได้ศึกษารูปแบบ และวิธีการในการดำเนินงานตลอดจนสามารถพัฒนาผลงานของตนเองได้

ปัญหาของนักศึกษาคือ นักศึกษาไม่เข้าใจวิธีการค้นคว้าเพื่อหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับแนวคิดของตนเอง จึงทำให้ไม่สามารถสรุปเป็นเป็นแนวคิดเฉพาะตนได้ และทำให้ใช้เวลานาน ตลอดจนขาดความมั่นใจในการทำงานของตนทุกขั้นตอนทั้งผลงานภาคทฤษฎีและปฏิบัติ อีกทั้งยังไม่เข้าใจในคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เนื่องจากขาดทักษะและมีประสบการณ์ในการทำงาน น้อย รวมถึงขาดตัวอย่างผลงานภาคเอกสารที่ดี ซึ่งเป็นผลเกี่ยวเนื่องไปถึงการรวบรวมและ เรียบเรียงข้อมูลต่าง ๆ ในการทำงานด้านผลงานภาคเอกสาร จึงทำให้การสร้างสรรค์ผลงานภาค เอกสารไม่สอดคล้องกับผลงานภาคปฏิบัติ ข้อเสนอแนะคือ อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีเวลาอธิบาย เทคนิคและวิธีการให้กับ นักศึกษา เพื่อให้ศึกษาค้นหาข้อมูลได้ถูกต้องและสอดคล้องกับ แนวคิดที่สำคัญนักศึกษควรสำรวจความถนัดและความสนใจในตนเองก่อน จากนั้นควรค้นหา เป้าหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม พร้อมกับควรขอคำแนะนำจาก อาจารย์ที่ปรึกษาเสมอ